

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

24

marca 2019

niedziela

18:00

Wrocław, NFM, Sala Główna,
estrada w odwróceniu

Telemann – Pasja wg św. Łukasza

Jarosław Thiel – dyrygent

Isabel Schicketanz – sopran

Tobias Hunger – tenor (Ewangelista)

Andreas Post – tenor (arie, Dobry Łotr)

Martin Schicketanz – bas (Jezus)

Dresdner Kammerchor

Wrocławska Orkiestra Barokowa

Program:

Georg Philipp Telemann (1681–1767)

Gravement i Allabreve z *Sonaty e-moll* TWV 50:4

Pasja wg św. Łukasza TWV 5:29 (1744)

[80']

G.Ph. Telemann

Prosimy o nagrodzenie artystów brawami na zakończenie koncertu.

Dofinansowano ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

OMÓWIENIE

Agata Adamczyk

Tajemnica zmartwychwstania – zwycięstwa nad śmiercią i szatanem – stanowi fundament wiary chrześcijańskiej, czyniąc z Wielkanocy najważniejsze święta w tradycji Kościoła. Poprzedza je czterdziestodniowy post, który skłania do refleksji, skupienia się na modlitwie, pozazmysłowego kontaktu z Bogiem. W okres Wielkiego Postu wpisuje się zatem również prezentacja muzycznych dzieł pasyjnych, podczas których przeżycie duchowe spleta się z artystycznym.

Pasja (z łac. *passio* – cierpienie) to gatunek muzyczny sięgający korzeniami okresu średniowiecza. Dramatyczną ośnowę dzieła stanowią męka i śmierć Chrystusa, opowiedziane tekstem autorstwa jednego z czworga ewangelistów. W sensie muzycznym pasja ewoluowała od jednogłosowej (chorałowej) w średniowieczu poprzez renesansową (o fakturze polifonicznej) aż po w pełni ukształtowaną formalnie w okresie baroku. Wykonują ją soliści, chór i orkiestra, a składa się ona z recytatywów z basso continuo (czyli melodeklamacji, wśród których znajdziemy partię narratora), arii śpiewanych przez solistów z towarzyszeniem zespołu instrumentalnego oraz fragmentów chóralnych.

Wieloletnia tradycja muzyki pasyjnej jest pełna wyjątkowych opracowań. Oprócz tych najstynniejszych dzieł autorstwa Johanna Sebastiana Bacha znajdziemy w niej również niezwykle piękne kompozycje Georga Philippa Telemanna – jednego z najpłodniejszych i najbardziej utalentowanych twórców w dziejach muzyki, ojca chrzestnego jednego z synów Bacha. Jako przedstawiciel stylu galant Telemann był czołową postacią życia muzycznego ówczesnej Europy. W pewnym sensie miarę jego stawy może stanowić informacja o wysokości pensji, jaką otrzymywał – trzykrotnie przewyższała ona lipską gażę Bacha. Georg Friedrich Händel mawiał, że Telemann „jest człowiekiem, który potrafi napisać motet na cztery głosy w krótszym czasie, niż większość ludzi byłaby w stanie napisać list”. Rzeczywiście, jego dorobek twórczy był imponujący: 1043 kantaty kościelne, kilkaset uwertur, 50 oper, 1000 suit orkiestrowych, 15 mszy, 35 oratoriów, sonaty, fantazje i fugi. Od czasu objęcia w 1721 r. funkcji kantora ewangelickiego kościoła św. Jana w Hamburgu Telemann pisał przynajmniej jedną pasję rocznie. W całym swoim życiu stworzył ich ponad czterdzieści, z czego do naszych czasów zachowała się połowa. Po 1740 r. jego

aktywność kompozytorska osłabła. Poświęcił się wówczas kolekcjonowaniu rzadkich kwiatów, a lata pracy przy świetle świecy przysporzyły mu znacznych problemów ze wzrokiem.

Dzisiejszy koncert rozpoczną dwie pierwsze części *Sonaty e-moll TWV 50:4* (z 1768 r.), które będą spełniać rolę wstępu. Po nich zaś usłyszymy napisaną ponad dwie dekady wcześniej *Pasję wg św. Łukasza* z doskonałą muzyką Telemanna, podkreślającą dramaturgię tekstu. Słowa ewangelisty głoszą nadzieję zbawienia. Jezus nie jest tu ofiarą tragicznego biegu wydarzeń. Z pełną świadomością wypetnia wolę Ojca, by pokonać grzech i śmierć oraz ofiarować dar przebaczenia i nowe życie. Ewangelista akcentuje łaskę Bożą objawioną w Jezusie i udzieloną tym, którzy wydają się jej najmniej godni.

Jarosław Thiel

Wiolonczelista i dyrygent. Jest absolwentem poznańskiej Szkoły Talentów. Studiował grę na wiolonczeli w akademiach muzycznych w Poznaniu i Łodzi, ponadto ukończył studia podyplomowe na Universität der Künste w Berlinie w klasie wiolonczeli barokowej Ph. Carrai i M. Möllenbecka. W swojej działalności artystycznej skupia się przede wszystkim na problematyce historycznych praktyk wykonawczych. Występuje regularnie jako solista i kameralista. Współpracował z najważniejszymi polskimi zespołami wykonującymi muzykę barokową. Przez kilkanaście lat był pierwszym wiolonczelistą Dresdner Barockorchester, a od 2006 r. jest członkiem prowadzonej przez Laurence’a Cummingsa FestspielOrchester Göttingen. Współpracuje również z innymi czołowymi niemieckimi zespołami, takimi jak Cantus Cölln, Akademie für Alte Musik Berlin czy Gaechinger Cantoray. Od 2006 r. jest dyrektorem artystycznym Wrocławskiej Orkiestry Barokowej, a od 2017 r. pełni funkcję zastępcy dyrektora ds. koordynacji planów programowych w Narodowym Forum Muzyki. Prowadzi klasę wiolonczeli historycznej na Akademii Muzycznej w Poznaniu i podczas festiwalu Varmia Musica w Lidzbarku Warmińskim. W 2017 r. ukazał się jego album – nagrany z K. Drogosz – z *Sonatami wiolonczelowymi* op. 5 i *Wariacjami* WoO 45 L. van Beethovena; uzyskał nominację do nagrody Fryderyk 2018.

Isabel Schicketanz

Ceniona solistka, ze szczególnym upodobaniem wykonuje muzykę XVI, XVII i XVIII w. Regularnie współpracuje m.in. z Dresdner Barockorchester, Collegium 1704, Gaechinger Cantorey, Lautten Compagny, Batzdor-

fer Hofkapelle i Netherlands Bach Society. Studiowała w Dreźnie pod kierunkiem H. Wangemann. Artystka z zamiętowaniem śpiewa też w zespółach wokalnych. Występowwała z Dresdner Kammerchor, RIAS Kammerchor i Calmus Ensemble, m.in. podczas tras koncertowych po Europie, Azji i Stanach Zjednoczonych. Duży wpływ na Isabel Schicketanz mieli tacy artyści, jak L. Rémy, D. Mielsds, B. Schwarz, O. Bär czy I. Danz. Nawiązała także bliską współpracę z H.-Ch. Rademannem, J.-A. Böttcherem (dyrektorem Abendmusiken Basel) oraz z zespołem wokalným Opella Musica, z którym obecnie nagrywa komplet kantat J. Kuhnaua.

Tobias Hunger

Edukację muzyczną rozpoczął w Dresdner Kreuzchor, następnie studiował śpiew u H.Ch. Polstera w Hochschule für Musik und Theater „Felix Mendelssohn Bartholdy” w Lipsku. Brał także udział w licznych kursach mistrzowskich prowadzonych przez P. Schreiera, S. Weira, G. Türka, E. Randové i zespół The King’s Singers. Jest znaným na całym świecie śpiewakiem koncertowym i oratoryjnym, szczególną uwagę poświęca interpretacji muzyki XVII i XVIII w. Współpracował z renomowanymi zespołami, orkiestrami i dyrygentami, takimi jak m.in. Ph. Herreweghe, A. Spering, V. Luks, H.-Ch. Rademann, H. Max, R. Kreile i G. Schwarz. Wykonuje także repertuar operowy – występował w takich rolach, jak m.in. Paolino w *Il matrimonio segreto* D. Cimarosy, Don Ottavio w *Don Giovannim*, Ferrando w *Così fan tutte* oraz Basilio i Don Curzio w *Weselu Figara* W.A. Mozarta, Acis w operze *Acis i Galatea* G.F. Händla, a ostatnio Triquet w *Eugeniuszu Onieginie* P. Czajkowskiego.

Andreas Post

Studiował śpiew u S. Papulkasa w Essen. Jest laureatem Internationaler Johann-Sebastian-Bach-Wettbewerb w Lipsku, a także stypendystą Richard Wagner-Verband Köln i Deutsche Schubert-Gesellschaft. Jest bardzo ceniony jako solista koncertowy, popularność zyskał szczególnie dzięki partii Ewangelisty w pasjach J.S. Bacha. Występuje na licznych festiwalach z takimi dyrygentami, jak H. Rilling, Ph. Herreweghe, L. Rémy, J. van Veldhoven, J.W. de Vriend i M. Hofstetter. Ostatnio wykonał wraz z sopranistką M. Erdmann koncert z utworami R. Schumanna oraz wystąpił w *Oratorium na Boże Narodzenie* J.S. Bacha pod dykcją E. zu Guttenberga w Münchner Philharmonie. Wykonał ponadto partię Vitaliana w *Il Giustino* G.F. Händla pod dykcją W. Katschner na Händel-Festspiele w Halle i *Requiem* W.A. Mozarta z Bamberger Symphoniker na Mozartfest Würzburg.

Artysta nagrał wiele płyt CD, w tym cykl pieśni *Die schöne Müllerin* F. Schuberta, solowy album z ariami J.S. Bacha, C.Ph.E. Bacha, G.Ph. Telemanna i A. Keisera oraz Bachowską *Pasję wg św. Jana* z Stuttgarter Hymnus-Chorknaben pod dykcją R.J. Homburga.

Martin Schicketanz

Studiował w drezdeńskiej Hochschule für Musik Carl Maria von Weber w klasie Ch. Junghanns i O. Bära. Specjalizuje się w muzyce barokowej, a inspirację czerpie z dorobku takich postaci ze świata muzyki, jak L. Rémy, D. Mielsds czy P. Harvey. Występował na wielu festiwalach (Gstaad Menuhin Festival, Klarafestival w brukselskim Bozar, Bachwoche Ansbach, Musikfest Stuttgart, Stockholm Early Music Festival i Magdeburg Telemann Festival) z czołowymi zespołami, takimi jak Collegium 1704, Wrocławska Orkiestra Barokowa i Collegium Marianum. Martin Schicketanz wielokrotnie brał udział w koncertach Internationalen Bachakademie Stuttgart. Współpracuje z H.-Ch. Rademannem, regularnie wykonując pod jego batutą partie basowe. Wśród ich wspólnych projektów warto wymienić nagranie wszystkich dzieł H. Schütza z Dresdner Kammerchor.

Dresdner Kammerchor

Jeden z najważniejszych niemieckich chórów, cieszy się znakomitą opinią w całej Europie. Za sprawą takich inicjatyw, jak pierwsze nagranie kompletu utworów H. Schütza (od 2011 r.) czy badania i promocja muzycznego dziedzictwa środkowych Niemiec, przyczynia się do kształtowania kulturalnej tożsamości regionu. We współpracy z Dresdner Barockorchester i innymi wykonawcami odkrył na nowo, wykonał i nagrał wiele dzieł. Albumy z utworami H. Schütza, J.A. Hassego, J.D. Heinichena i J.D. Zelenki zdobyły liczne nagrody, w tym „Preis der deutschen Schallplattenkritik”. Obok oratoriów i dzieł muzyki religijnej mistrzów baroku w repertuarze zespołu znajdują się klasyczne i romantyczne utwory chórально-symfoniczne, a także literatura a cappella z XIX i XX w. oraz dzieła powstające współcześnie. Chór jest regularnie zapraszany na międzynarodowe festiwale muzyczne, takie jak Rheingau Musik Festival, Festival Oude Muziek w Utrechcie, Festivals Musicales w Buenos Aires, Bachwoche Ansbach czy Händel-Festspiele w Halle i Göttingen. Często współpracuje z cenionymi dyrygentami, takimi jak R. Jacobs, sir R. Norrington, Á. Fischer, R. Chailly i H. Blomstedt, oraz zespołami, do których należą m.in. Sächsische Staatskapelle Dresden, Gewandhausorchester Leipzig, Orchestra of the Age of Enlightenment, Concerto Köln oraz Akademie für Alte Musik Berlin.

Dresdner Kammerchor, fot. Alexander Bischoff

Skład Dresdner Kammerchor:

Sandra Bernhardt, Birgit Jacobi-Kircheis, Viola Michalski, Katharina Salden (solo: Stuząca), Albertine Selunka, Nicola Zöllner – sopran

Julia Hebecker, Jaro Kirchgessner (solo: Dobry Łotr), Aneta Petrasová, Uta Volkmar – alty
Alexander Bischoff (solo: Piotr, Setnik), Markus Klose, Tobias Mäthger (solo: Piąt), Carl Rowek – tenory

Dirk Döbrich, Raphael Hering (solo: II Żołnierz), Bojan Heyn (solo: I Żołnierz), Konrad Schöbel – basy

Michael Kappeler – przygotowanie chóru

Wrocławska Orkiestra Barokowa, fot. Łukasz Rajchert

Skład Wrocławskiej Orkiestry Barokowej:

Zbigniew Pilch (koncertmistrz), Mikołaj Zgóćka, Radosław Kamieniarz, Kamila Guz, Paweł Stawarski – I skrzypce

Adam Pastuszka, Violetta Szopa-Tomczyk, Małgorzata Malke, Anna Nowak-Pokrzywińska – II skrzypce

Dominik Dębski, Piotr Chrupek, Marcin Stefaniuk – altówki

Bartosz Kokosza, Jakub Kościukiewicz – wiolonczele

Michael Neuhaus – kontrabas

Dóra Ombodi, Małgorzata Klisowska – flety traverso

Marek Niewiedziat – obój

Kamila Marcinkowska-Prasad – fagot

Marcin Szelest – pozytyw

Aleksandra Rupocińska – klawesyn

Stanisław Gojny – lutnia

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez: